II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2020/419 VAN DE COMMISSIE

van 30 januari 2020

tot afwijking van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat de nationale steunprogramma's in de wijnsector betreft

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad [1], en met name artikel 53, onder b) en h),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 2 oktober 2019 heeft de Wereldhandelsorganisatie (WTO) een arbitraal vonnis gewezen in Europese Gemeenschappen en bepaalde lidstaten — Measures Affecting Trade in Large Civil Aircraft, WT/DS316/ARB. Het arbitrale vonnis gaf de Verenigde Staten van Amerika (VS) het recht om toestemming te vragen om tegenmaatregelen ter waarde van maximaal 7,5 miljard USD per jaar in te stellen als reactie op subsidies van de Unie aan Airbus. Op 18 oktober 2019 heeft de VS een ad-valoreminvoerrecht van 25 % ingesteld op, onder meer, door Duitsland, Spanje, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk naar de VS uitgevoerde niet-mousserende wijnen. Deze uitzonderlijke, onbillijke en onvoorspelbare situatie heeft een ernstige en schadelijke impact op de wereldwijde handel in alle wijnen uit de Unie. De VS heeft er verder mee gedreigd een ad-valoreminvoerrecht van 100 % in te stellen op Franse mousserende wijnen als reactie op de Franse digitaledienstenbelasting (GAFA-belasting).

(2) De door de VS opgelegde invoerrechten hebben een rechtstreekse en ernstige impact op de handel in wijn uit de Unie op de markt van de VS, de grootste uitvoermarkt van de Unie voor landbouwproducten, en voor wijn in het bijzonder, in termen van zowel waarde als volume van de uitvoer. In 2018 bedroeg de uitvoer van wijn uit de Unie naar de VS in totaal 6,5 miljoen hectoliter, goed voor 4 miljard EUR. De uitvoer van wijn uit de Unie naar de VS vertegenwoordigt doorgaans tussen 30 % en 40 % van de totale waarde van de uitvoer van wijn uit de Unie.

(3) De verhoogde invoerrechten die door de VS worden opgelegd, zijn nadelig voor alle wijn uit de Unie, niet enkel voor niet-mousserende wijnen uit de vier lidstaten die aan de verhoogde invoerrechten onderworpen zijn. De reputatie van en handel in alle wijn uit de Unie die op de markt van de VS aanwezig is, wordt daardoor nadelig beïnvloed. De reputatie van een wijn wordt niet enkel bepaald door de kwaliteit ervan, maar ook door de prijs en de gepercipieerde prijs-kwaliteitsverhouding. Dit is met name het geval voor wijnen in het lage en middelste prijssegment, die, in absolute termen, zwaarder worden getroffen door een invoerrecht van 25 % dan duurdere wijnen, die worden gekocht door kenners op wie een prijsstijging geen afschrikkende werking heeft. Wijnen uit de Unie concurreren op de markt van de VS met wijnen met een andere herkomst zoals Zuid-Amerika, Australië of Zuid-Afrika. In het licht van deze felle en intense concurrentie speelt de perceptie van de algemene prijsniveaus een belangrijke rol. Wanneer de consument ervan op de hoogte is dat de prijs van wijn uit bepaalde lidstaten van de Unie aan een verhoogd

[1] PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671.

invoerrecht is onderworpen, heeft dit een negatieve impact op de algemene perceptie van het prijsniveau van de wijnen van de Unie als dusdanig, waardoor de consumentenvraag zich naar producten van andere oorsprong verlegt. In het licht van de marktomstandigheden en de daling van de totale opbrengsten voor de producenten die daaruit resulteert, is het gerechtvaardigd om de gevolgen van de invoerrechten aan te pakken door middel van onmiddellijke maatregelen die betrekking hebben op alle wijnen uit alle lidstaten, en niet alleen op die waarop de invoerrechten rechtstreeks betrekking hebben.

(4) Vanuit het oogpunt van de stabiliteit van de markt vertegenwoordigt het door de VS opgelegde stelsel van invoerrechten geen geïsoleerde nationale maatregel met effecten die beperkt zijn tot de handel met de VS. De wereldmarkt voor wijn is een mondiale markt waarop afzonderlijke maatregelen van belangrijke economische spelers zoals de VS verstrekkende gevolgen hebben voor de internationale handel in wijn als geheel. Negatieve veranderingen in de omstandigheden op een belangrijke afzetmarkt voor wijnen van de Unie, zoals die van de VS, hebben onvermijdelijk gevolgen voor andere markten, aangezien de uitvoer van producten die niet in de VS kunnen worden verkocht omdat zij te duur zijn geworden, naar andere markten moet worden verlegd. Bijgevolg zullen de consumenten op deze andere markten, die goed op de hoogte zijn van de marktomstandigheden, extra prijsdruk uitoefenen en zal ook de concurrentie feller zijn dan normaal. De thans door de VS opgelegde invoerrechten zullen bijgevolg waarschijnlijk wereldwijd een stagnatie van de uitvoer van wijn van de Unie veroorzaken. Uit verslagen van de wijnsector is gebleken dat aanzienlijke bestellingen van Franse wijn op de markt van de VS al zijn geannuleerd.

(5) De wijnmarkt van de Unie kampte gedurende heel 2019 met moeilijke omstandigheden en de wijnvoorraden bevinden zich op het hoogste peil sinds 2009. Deze ontwikkeling is voornamelijk het gevolg van de combinatie van de recordoogst van 2018 en de dalende wijnconsumptie in de Unie. Als de wijnen die door de invoerrechten van de VS worden getroffen, niet op de uitvoermarkten buiten de Unie worden verkocht, zal dit de urgentie en de ernst van de toestand op de markt van de Unie alleen maar doen toenemen. De urgentie van de situatie wordt verder in de hand gewerkt door het tijdstip van de toepassing van de invoerrechten. De tarieven zijn van toepassing met ingang van 18 oktober 2019, midden in de wijnoogst en de productieperiode van 2019 en juist vóór de feestdagen op het einde van het jaar; twee van de belangrijkste verkoopperioden van het jaar voor de wijnsector van de Unie. Daarom moeten onmiddellijk maatregelen worden genomen om deze situatie aan te pakken.

(6) Van de in artikel 43 van Verordening (EU) nr. 1308/2013 vastgestelde steunmaatregelen in de wijnsector is enkel de afzetbevorderingsmaatregel uit hoofde van artikel 45, lid 1, onder b), van die verordening rechtstreeks gericht op het verbeteren van de concurrentiepositie van wijn uit de Unie in derde landen. In de loop der jaren is de afzetbevorderingsmaatregel opmerkelijk doeltreffend gebleken om markten in derde landen te veroveren en te consolideren. Het is het meest doeltreffende instrument gebleken om wijnen uit de Unie op de markten van derde landen te ondersteunen, door hun reputatie te versterken en de bekendheid met de kwaliteit ervan te vergroten. De internationale wijnmarkt is een mondiale markt en afzetbevorderingsacties voor wijn uit de Unie op markten van derde landen komen alle wijnen van de Unie ten goede. Ze openen mogelijkheden voor marktdeelnemers die de markt in kwestie later zullen betreden met andere wijnen uit de Unie. De afzonderlijke afzetbevorderingsacties hebben een multiplicatoreffect op de verkoop omdat zij betrekking hebben op hele wijngamma's of hele wijnstreken en niet op één wijnmerk of wijntype. Het is daarom essentieel dat op alle markten afzetbevorderingsactiviteiten worden voortgezet, opgestart en geïntensiveerd, om afzetmogelijkheden te vinden voor de wijnen die niet op de markt van de VS zullen worden verkocht, om de reputatie van de wijnen uit de Unie op die andere markten hoog te houden en om prijsdruk tegen te gaan.

(7) Om marktdeelnemers te helpen reageren op de uitzonderlijke omstandigheden die overal ter wereld op de uitvoermarkten zijn ontstaan naar aanleiding van het door de VS opgelegde stelstel van invoerrechten en deze onvoorspelbare en precaire situatie aan te pakken, is het passend om verdere flexibiliteit toe te staan bij de tenuitvoerlegging van de afzetbevorderingsmaatregel uit hoofde van artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 door af te wijken van sommige bepalingen die zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 van de Commissie ([2]).

(8) Om de begunstigden in staat te stellen hun afzetbevorderingsacties te versterken en hun aanwezigheid op de doelmarkten te consolideren, moet het voor de lidstaten mogelijk zijn om de looptijd van de steunverlening voor acties die al zijn geselecteerd in het kader van de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel te verlengen tot meer dan de in artikel 4 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 bedoelde maximale looptijd van vijf jaar. Een dergelijke maatregel zal de stabiliteit en de continuïteit van de afzetbevorderingsacties verhogen voor de marktdeelnemers die reeds op de markt van de VS aanwezig zijn en die rechtstreeks door de invoerrechten worden getroffen. Bovendien zal de maatregel ook gunstig zijn voor marktdeelnemers die wijn promoten op markten van andere derde landen en die niet rechtstreeks onder het door de VS ingestelde stelstel van invoerrechten vallen, maar die moeite hebben om hun positie te handhaven in de instabiele en door felle concurrentie gekenmerkte omstandigheden die recentelijk op de wereldmarkt voor wijn zijn ontstaan.

([2]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 van de Commissie van 15 april 2016 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat de nationale steunprogramma's in de wijnsector betreft, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 555/2008 van de Commissie (PB L 190 van 15.7.2016, blz. 1).

(9) De individuele verlenging die aan projecten wordt verleend, mag de huidige programmeringsperiode die van 2019 tot en met 2023 loopt, evenwel niet overschrijden en moet dus uiterlijk op 15 oktober 2023 eindigen.

(10) Er moet meer flexibiliteit worden toegestaan met betrekking tot de mogelijke wijzigingen van acties in het kader van de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel zoals vastgesteld in artikel 53, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149. Om de begunstigden in staat te stellen adequaat en doeltreffend te reageren op uitzonderlijke omstandigheden en hun doelmarkten zo nodig aan te passen, is het passend de lidstaten het recht te geven van deze regels af te wijken door wijzigingen van de afzetmarkt toe te staan, ook al is de wijziging niet in overeenstemming met de oorspronkelijke doelstelling van de actie. Een dergelijk afwijking zou begunstigden die thans afzetbevorderingsacties in de VS uitvoeren, helpen om zich op andere markten te richten en verdere economische verliezen te voorkomen. Tevens zou zij behulpzaam zijn voor begunstigden die acties verrichten in andere derde landen die worden getroffen door de gevolgen van het door de VS ten aanzien van die specifieke markt opgelegde stelsel van invoerrechten en hun inspanningen naar elders wensen te heroriënteren.

(11) Om te voorkomen dat begunstigden die de flexibiliteit benutten en besluiten om de doelmarkt te wijzigen, worden benadeeld omdat zij niet hun volledige actie zoals oorspronkelijk goedgekeurd door de bevoegde autoriteit hebben uitgevoerd, moet ook worden afgeweken van artikel 54, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149. Dit zou ervoor zorgen dat de steun wordt uitbetaald voor de individuele handelingen, zoals gewijzigd bij deze verordening, op voorwaarde dat die handelingen volledig zijn uitgevoerd en zijn onderworpen aan de toepasselijke controles die zijn vastgesteld in hoofdstuk IV, afdeling 1, van Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1150 van de Commissie ([3]).

(12) Beide bij deze verordening ingevoerde maatregelen moeten van toepassing zijn op alle marktdeelnemers die al op een bepaalde markt van een derde land aanwezig zijn om te waarborgen dat zij op dezelfde wijze worden ondersteund als nieuwkomers op die markt die overeenkomstig Uitvoeringsverordening (EU) 2020/132 van de Commissie ([4]) recht op een hogere bijdrage van de Unie van maximaal 60 % van de subsidiabele uitgaven zullen hebben. Deze maatregelen moeten ook van toepassing zijn op alle acties ter bevordering van de afzet van wijn uit hoofde van artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013, ongeacht de specifieke wijncategorie waarvan de afzet wordt bevorderd, aangezien het door de VS opgelegde stelsel van invoerrechten gevolgen heeft voor de reputatie van alle wijnen van de Unie als geheel. Voorts zou het zeer moeilijk zijn om binnen één afzetbevorderingsactie de handelingen die op niet-mousserende wijnen betrekking hebben, te onderscheiden van de handelingen die andere wijnen betreffen, omdat de afzetbevorderingsacties gewoonlijk zijn bedoeld om de afzet van een heel productgamma te bevorderen, en niet van slechts een specifieke categorie. Veel afzetbevorderingscampagnes hebben betrekking op alle wijnen van een regio of op een breed scala van door een bepaalde marktdeelnemer verkochte wijnen. De handelingen die op andere wijnen betrekking hebben onderscheiden van de handelingen die op niet-mousserende wijnen betrekking hebben, zou een zware administratieve last betekenen en zou de positieve effecten van de afzetbevorderingsactie ondermijnen.

(13) Daarom moet worden afgeweken van artikel 4, artikel 53, lid 1, en artikel 54, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Productcategorieën waarop deze verordening van toepassing is

Deze verordening is van toepassing op de afzetbevordering van wijn als bedoeld in de punten 1 tot en met 9, 15 en 16 van bijlage VII, deel II, bij Verordening (EU) nr. 1308/2013.

Artikel 2

Looptijd van de steunverlening

In afwijking van artikel 4 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 en indien gerechtvaardigd met het oog op de effecten van de actie mag de duur van de steun voor een bepaalde begunstigde in een bepaald derde land of op de markt van een bepaald derde land in het kader van de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel worden verlengd tot langer dan de in artikel 4 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 vastgestelde looptijd van vijf jaar, maar niet tot later dan 15 oktober 2023.

([3]) Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1150 van de Commissie van 15 april 2016 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad, wat de nationale steunprogramma's in de wijnsector betreft (PB L 190 van 15.7.2016, blz. 23).

([4]) Uitvoeringsverordening (EU) 2020/132 van de Commissie van 30 januari 2020 tot vaststelling van een noodmaatregel in de vorm van een afwijking van artikel 45, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de bijdrage van de Unie aan de afzetbevorderingsmaatregel in de wijnsector (PB L 27 van 31.1.2020, blz. 20).

Artikel 3

Wijzigingen van goedgekeurde acties

In afwijking van artikel 53, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 kunnen de lidstaten de begunstigden van een lopende actie in het kader van de in artikel 45, lid 1, onder b), van Verordening (EU) nr. 1308/2013 bedoelde afzetbevorderingsmaatregel toestaan om via een kennisgeving aan de bevoegde autoriteit wijzigingen van de doelmarkt in te dienen, zelfs indien deze wijziging de oorspronkelijke doelstelling van de actie wijzigt. Voor dergelijke wijzigingen is geen voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteit vereist. De begunstigden dienen de kennisgeving in binnen de door de lidstaten vastgestelde termijnen.

Artikel 4

Steun voor uitgevoerde afzonderlijke handelingen

In afwijking van artikel 54, lid 1, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1149 wordt, wanneer een wijziging van een doelmarkt van een reeds goedgekeurde actie is ingediend bij de bevoegde autoriteit overeenkomstig artikel 3 van deze verordening, steun betaald voor de individuele handelingen die reeds zijn uitgevoerd in het kader van deze actie indien deze handelingen volledig zijn uitgevoerd en zijn onderworpen aan administratieve controles en, indien van toepassing, controles ter plaatse overeenkomstig hoofdstuk IV, afdeling 1, van Uitvoeringsverordening (EU) 2016/1150.

Artikel 5

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 30 januari 2020.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN